

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de Erasmus Universiteit Rotterdam, verder te noemen: het College, heeft op 28 september 2021 uitspraak gedaan op het beroep van

De heer ....., hierna: appellant,

welk beroep was gericht tegen

de beslissing van de Examencommissie Erasmus School of Law (ESL), hierna verweerder, van 8 juli 2021 betreffende een berisping en ongeldigverklaring van geplagieerde passages in het bachelorwerkstuk vanwege fraude zoals gedefinieerd in artikel 15 sub g van de Regels & Richtlijnen examencommissie 2020-2021.

---

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- I. De plagiaatmelding van de examinerator van het bachelorwerkstuk van 30 juni 2021;
- II. De beslissing van verweerder betreffende een berisping en ongeldigverklaring van passages in het bachelorwerkstuk vanwege geconstateerde plagiaat van 8 juli 2021 (hierna: 'de bestreden beslissing');
- III. Het beroepschrift van appelland van 18 augustus 2021;
- IV. Het schikkingsgesprek tussen appelland en verweerder van 26 augustus 2021;
- V. Het verweerschrift van verweerder van 7 september 2021.

1.2. Met het oog op de behandeling van het beroep is op 28 september 2021 een digitale hoorzitting gehouden. Appelland is verschenen. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door ..... en .....

1.3. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt vide artikel 7:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) door het verhandelde ter zitting op te nemen in het besluit van het College.

2. Het geschil

- 2.1. Appellant kan zich niet verenigen met het genomen besluit en voert daartoe, kort samengevat het volgende aan:
- I. het motiveringsbeginsel is onvoldoende in acht genomen bij de totstandkoming van het besluit. In dat licht brengt appellant naar voren dat verweerder weliswaar passages in het bachelorwerkstuk waarin plagiaat is geconstateerd ongeldig heeft verklaard, maar niet duidelijk geëxpliciteerd heeft op welke passages de bestreden beslissing ziet;
  - II. het zorgvuldigheidsbeginsel is onvoldoende in acht genomen bij de totstandkoming van het besluit. Appellant merkt bijvoorbeeld op dat hij voor het nemen van een beslissing door verweerder niet gehoord is en de plagiaatscanscore een 'false-positive' betreft. Verder is de bestreden beslissing naar inhoud onzorgvuldig tot stand gekomen omdat hij enerzijds nooit de intentie had om zich op frauduleuze wijze te bevoordelen en anderzijds omdat het de vraag is of de ter discussie staande passages als plagiaat kunnen worden betiteld Tot slot zijn de examinatoren niet belemmerd om het bachelorwerkstuk inhoudelijk te beoordelen en wordt hij door de bestreden beslissing dubbel gestraft;
  - III. het vertrouwensbeginsel is onvoldoende in acht genomen bij de totstandkoming van de bestreden beslissing. Appellant heeft meerdere versies van het bachelorwerkstuk ingeleverd, en ondanks plagiaatscan, is hem op geen enkel moment medegedeeld dat hij bepaalde passages op een andere wijze had moeten presenteren;
  - IV. het evenredigheidsbeginsel is onvoldoende in acht genomen bij de totstandkoming van de bestreden beslissing.
- 2.2. Verweerder heeft zijn standpunten gehandhaafd en verweer gevoerd. In het bijzonder voert hij het volgende aan:
- I. de bestreden beslissing is voldoende gemotiveerd nu duidelijk verwezen wordt naar de communicatie waarin geëxpliciteerd is waar de geconstateerde plagiaat op ziet. Uit aanvullend onderzoek blijkt dat appellant weliswaar bij diverse passages gebruik heeft gemaakt van bibliografisch naspeurbare bronverwijzing in voetnoten, maar desalniettemin meerdere passages van meer dan enkele woorden letterlijk heeft overgenomen zonder dit op correcte wijze aan te geven door middel van aanhalingstekens of een ander typografisch hulpmiddel. Specifiek wijst verweerder naar de voetnoten 8, 19,23 en 30 en stelt dat de foutieve indruk wordt gewekt dat deze passages in eigen bewoordingen zijn weergegeven. Het voorgaande brengt met zich dat de examinerator geen juist oordeel meer kan vormen over kennis inzicht en vaardigheden van appellant. Verder zijn deze passages meer dan slechts een enkele onzorgvuldigheid of slordigheid van appellant;
  - II. onder verwijzing naar de uitspraak van het College van Beroep voor Hoger Onderwijs (CBHO) van 3 april 2018 en zaaknr. 2017/157 [r.o. 2.3.1] brengt verweerder naar voren dat de intenties van appellant niet van belang zijn bij de beoordeling of sprake is van fraude;
  - III. voor wat betreft het beroep van appellant op het vertrouwensbeginsel kan dat niet slagen omdat mededelingen van de examinerator eerdere versies betroffen en de overeenkomstscore toen zag op letterlijk overgenomen wetsartikelen;
  - IV. de opgelegde (herstel)sanctie is proportioneel omdat deze in lijn is met vast beleid.

3. Het wettelijk kader

- 3.1. In artikel 7.12b tweede lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW") is het volgende bepaald:

"Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen."

- 3.2. In de Regels en Richtlijnen Examencommissie ESL 2020-2021 (hierna: regels en richtlijnen) is, voor zover relevant bepaald:

"Artikel 15 Fraude en wangedrag; verboden

Onder fraude wordt verstaan: het handelen of nalaten van een student waardoor het voor de examinerator en/of de examencommissie ESL onmogelijk is of is geworden zich een juist oordeel te vormen over de door de examinandus verworven kennis, inzicht en vaardigheden of over de kennis, inzicht of vaardigheden van mede-examinandi.

De volgende zaken worden in ieder geval als fraude aangemerkt:

(...)

- g. plagiaat plegen, waaronder hier wordt verstaan het voor een werkstuk, scriptie of enige andere vorm van tekst die onderdeel uitmaakt van het onderwijs, een passage ter grootte van meer dan enkele woorden letterlijk of in vertaling overnemen, zonder dit op voldoende c.q. correcte wijze aan te geven door middel van aanhalingstekens of een ander eenduidig typografisch hulpmiddel, zelfs indien een bibliografisch naspeurbare correcte bronverwijzing is opgenomen.

(...)

Artikel 16 Fraude en wangedrag; sancties

(...)

Lid 6 Afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude, herhaalde fraude daaronder begrepen, kan de examencommissie ESL aan de examinandus sancties opleggen, waaronder in ieder geval de volgende:

- a. berisping;
  - b. ongeldig verklaring van (een gedeelte van) het betreffende tentamen, het werkstuk of de (groeps)opdracht;
  - c. uitsluiting van het desbetreffende (deel)tentamen tot een maximum van één jaar;
  - d. uitsluiting van een of meer door de examencommissie ESL aan te wijzen tentamens;
  - e. het gedurende ten hoogste één jaar niet mogen inleveren van de scriptie, dan wel het vervaardigen van een nieuwe scriptie;
  - f. bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie ESL de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen;
  - g. een combinatie van de bovenstaande maatregelen.
- In het geval van overtreding van artikel 15 (Fraude en wangedrag; verboden) van deze regeling kan het Openbaar Ministerie worden ingeschakeld.

(...)"

- 3.3. In een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (hierna: CBHO) van 5 januari 2015 en zaaknr. 2014/096, [r.o. 2.9] is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

"(...) [I]n het algemeen fraude nadrukkelijk moet worden onderscheiden van handelen van een student waaruit blijkt dat hij tekortschiet in de eisen die de opleiding stelt om tot een positieve beoordeling van het resultaat te komen."

- 3.4. In een uitspraak van het CBHO van 7 januari 2015 en zaaknr. 2014/217, [r.o. 2.4.1.] is het volgende overwogen:

"Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen."

- 3.5. In een uitspraak van het CBHO van 1 juli 2015 en zaaknr. 2015/014, [r.o. 2.7.2] is het volgende, voor zover relevant overwogen:

“[Turnitin] is bedoeld om de overeenkomsten tussen twee documenten vast te stellen.”

- 3.6. In een uitspraak van het CBHO van 3 april 2018 en zaaknr. 2017/157, [r.o. 2.3.1] is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

“Voorop staat dat, zoals het College eerder heeft overwogen (zie uitspraak van 9 januari 2017 in zaak nr. 2016/125; www.cbho.nl), plagiaat een vorm van fraude is die met inachtneming van de in de WHW en OER neergelegde regels kan worden gesanctioneerd. De vraag of fraude is gepleegd, dient te worden beoordeeld aan de hand van objectieve maatstaven, waarbij, anders dan appellant heeft betoogd, de intenties van de betrokken student niet van belang zijn.”

- 3.7. In een uitspraak van het CBHO van 3 april 2019 en zaaknr. 2018/197.6 [r.o. 2.3.1] is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

“Wat betreft de stelling van het CBE dat de waarschuwing van 4 juni 2018 geen besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Awb, overweegt het college als volgt. De aan appellant gegeven waarschuwing is gebaseerd op artikel 11.12 eerste lid van de Regeling, waarin de sanctie van berisping is vermeld. Verder staat vast dat -in geval van een toekomstig incident- de waarschuwing ten nadele van appellant zal worden meegewogen bij het eventuele opleggen van een sanctie. Ook is aan de aan appellant gegeven waarschuwing geen termijn verbonden. Gelet hierop moet worden geconcludeerd dat de waarschuwing voor appellant negatieve gevolgen zou kunnen hebben gedurende een onbepaalde termijn. Hiermee is gegeven – ingeval van een mede op basis van die waarschuwing gegeven sanctie- de rechtmatigheid van die waarschuwing bewijsrechtelijk niet meer effectief kan worden bestreden. Onder die omstandigheden is het College, onder verwijzing naar overweging 2.3 van de uitspraak van 12 oktober 2018 in zaak nr. 2018/092 (www.cbho.nl) van oordeel dat de waarschuwing uit oogpunt van rechtsbescherming met een Awb-besluit gelijk moet worden gesteld. Dit betekent dat het CBE zich in zijn beslissing van 3 oktober 2018 terecht inhoudelijk over het door appellant ingestelde administratief beroep heeft gebogen”

- 3.8. In een uitspraak van het CBHO van 1 maart 2021 en zaaknr. 2020/155 is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

“Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat in de wetenschap van groot belang is dat op juiste en volledige wijze wordt aangegeven dat en in hoeverre gebruik wordt gemaakt van andermans werk.(...) Dat neemt niet weg dat niet iedere onjuiste bronvermelding is aan te merken als plagiaat (...) Voor de vraag of sprake is van plagiaat (...), voor zover het gaat om het niet, onjuist of onvolledig verwijzen naar bronnen, zijn de omvang en de ernst van de onjuiste bronvermelding van belang.”

- 3.9. In een uitspraak van het CBHO van 29 april 2021 en zaaknr. 2020/167 [r.o. 2.3.4] is het volgende, voor zover van belang, overwogen:

“Voor de vraag of sprake is van plagiaat voor zover het gaat om het niet, onjuist of onvolledig verwijzen naar bronnen, zijn de omvang en de ernst van de onjuiste bronvermelding van belang. (...) Het gaat in deze zaak niet alleen om het ontbreken van aanhalingstekens bij wat grotere stukken tekst, maar ook het geheel ontbreken van bronvermelding bij twee stukken tekst die letterlijk van de bron zijn overgenomen en waarbij in de opdracht ook niet duidelijk is dat het gaat om letterlijke tekst. De combinatie van het ontbreken van bijvoorbeeld aanhalingstekens bij letterlijk overgenomen stukken tekst en het in het geheel niet vermelden van bronnen, maakt dat sprake is van plagiaat.(...)”

4. Overwegingen

- 4.1. Het College ziet eerst aanleiding om te bezien of appellant zich in dit geval schuldig heeft gemaakt aan plagiaat (fraude). Van plagiaat is sprake wanneer iemand het werk of gedachtegoed van een ander presenteert als eigen werk of gedachtegoed. Wanneer werk of gedachtegoed van een ander wordt gebruikt, dient dat duidelijk in het eigen werk tot uitdrukking te worden gebracht. Ook in het geval van het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens, dat letterlijke citaten in het werk worden overgenomen, zelfs indien dat met correcte bronvermelding geschiedt, kan sprake zijn van plagiaat. Dat neemt overigens niet weg dat niet iedere onjuiste bronvermelding kan worden aangemerkt als plagiaat in de zin van artikel 15 aanhef en sub g regels en richtlijnen (vgl. uitspraak van het CBHO van 5 januari 2015 zaaknr. 2014/096, [r.o. 2.9]). Voor de vraag of sprake is van plagiaat, voor zover het gaat om het niet, onjuist of onvolledig verwijzen naar bronnen, zijn de omvang en de ernst van de onjuiste bronvermelding van belang (zie uitspraken van het CBHO van 1 maart 2021, zaaknr. 2020/155, [r.o. 2.7] en 29 april 2021, zaaknr. 2020/167, [r.o. 2.3.4]). Daarbij is volgens het CBHO ook van belang of bij het overnemen van een passage wel sprake is van bronvermelding maar het tekortschieten in het eigen werk bestaat uit het ontbreken van aanhalingstekens.
- 4.2. Het College is van oordeel dat de gebrekkige bronvermelding in het bachelorwerkstuk, en in het bijzonder de passages waar voetnoten 8, 19, 23, 26 en 30 naar verwijzen, onvoldoende is om van plagiaat te kunnen spreken. Daarbij acht het College het volgende van belang. Het tekortschieten (de ernst) van appellant bestaat enkel uit het ontbreken van aanhalingstekens, waardoor de indruk wordt gewekt dat (alleen) wordt geparafraseerd, en betreft dit zuiver de aanleiding en het juridisch kader. Daarbij is de omvang van het tekortschieten (relatief) gering: in totaal 5 zinnen waarbij de volgorde van woorden deels overeen komen met de volgorde in de genoemde bronnen.
- 4.3. Het voorgaande betekent dat verweerder ten onrechte heeft geoordeeld dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan plagiaat en niet bevoegd was appellant een (herstel)sanctie op te leggen. Daarbij merkt het College op dat het de examinerator vrij staat om het tekortschieten in bronvermelding van appellant te betrekken bij de beoordeling van het bachelorwerkstuk.
- 4.4. De slotsom is dat de bestreden beslissing niet in rechte stand kan houden en het beroep gegrond moet worden verklaard. Het besluit van 8 juli 2021 wordt vernietigd waarmee de berisping vervalt en vaststaat dat geen sprake is van plagiaat.
- 4.5. Gelet op het voorgaande behoeven de overige grieven die appellante heeft aangevoerd geen bespreking meer.

5. Uitspraak

Het College,

- I. verklaart het beroep van appellant gegrond;
- II. vernietigt de bestreden beslissing van verweerder van 8 juli 2021.

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekend gemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs te Den Haag.